

سرشناسه: تراقویی، محمدعلی، ۱۳۵۷.
 عنوان و نام پدید آور: اخلاق مدیران/ محمدعلی تراقویی، محمد مؤمنی.
 مشخصات نشر: قم: طلیعه سبز، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۵۵۸۷-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیا.
 موضوع: مدیریت (اسلام)
 موضوع: اخلاق اسلامی
 موضوع: مدیران -- اخلاق حرفه‌ای
 شماره الزوده: مؤمنی، محمد، ۱۳۴۲ -
 ده‌گونی کنگره: ۱۳۹۳ الف ۳ / BP۲۳۲۷/۶۷
 راه‌بندی دربی: ۲۹۷/۶۵۸
 شماره کت‌شناس ملی: ۳۴۷۸۵۸۸

اخلاق مدیران

نویسنده: محمدعلی تراقویی، محمد مؤمنی
 ناشر: طلیعه سبز
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی: آدینه
 نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۳
 قطع و تعداد صفحات: رقعی / ۱۶۰
 تیراژ: ۵۰۰
 قیمت: ۸۰۰۰ تومان

اخلاق مدیران

www.ketab.ir

محمد علی تراقویی

محمد مومنی

فهرست مطالب

فهرست	۵
مقدمه	۱۱
مردان بزرگ و خدمت به مردم	۱۵
اهمیت اخلاق برای مدیران	۱۶
الف. نیاز عمومی به تذکرات اخلاقی	۱۷
ب. مقتضای گستره شعاع مدیران	۱۸
ج. پیروی مردم از حاکمان	۲۰
د. نقش ایمان در کارایی مدیران	۲۰
ه. انگیزه کسب اخلاق	۲۲
و. جمع بین دنیا و آخرت	۲۳
ابزار مدیریت	۲۴
الف. ابزار انگیزشی	۲۴

۱. توجه به محبت خدا بر خلق ۲۴
۲. ارزش خدمت به خلق خدا ۲۶
۳. عالی‌ترین عروج ۲۹
۴. مانع نبودن عنوان در خدمت رسانی ۳۰
۵. نگوشت بی تفاوتی در مشکلات مردم ۳۱
۶. مسئولیت پذیری ۳۲
۷. ابزار ظاهری و بیرونی ۳۳
۸. علم ۳۳
۹. اهمیت علم ۳۴
۱۰. تجربه کاری گذشتگان ۳۶
۱۱. شور و مشارکت ۳۷
۱۲. فواید مشورت ۳۸
۱۳. تفکر ۴۰
۱۴. شرح صدر ۴۲
۱۵. نیروی انسانی ۴۵
۱۶. مهارت در انتخاب نیروی انسانی ۴۷
۱۷. شایسته سالاری ۴۹
۱۸. پیامبران، شایسته‌ترین مردم ۴۹
۱۹. حضرت سلیمان علیه السلام شایسته‌ترین را مأمور کرد ۴۹
۲۰. انتخاب شایسته‌ترین‌ها برای مدیریت ۵۰
۲۱. ویژگی‌های شایستگان ۵۱

- ب. تخصص ۵۳
- ج. توان و اقتدار ۵۴
- د. شجاعت ۵۶
- ه. صداقت ۵۷
- و. قناعت ۵۹
- ز. امین بودن ۶۲
- ح. نیک نام و خوش سابقه بودن ۶۵
- ط. خفیف الموننة ۶۶
- اوصاف نیروی شایسته از دیدگاه امام علی (ع) ۶۸
- افراد ناشایست برای مسئولیت پذیری ۷۱
- پرهیز از جاه طلبی ۷۳
- خواستن مقام و منصب از خدا ۷۴
- سرزنش حرص به جاه و مقام ۷۵
- پرهیزگاری ۷۶
- صداقت ۷۷
- الف. مکر زیرکی نیست ۷۷
- ب. مکر و حيله هر کس به خودش بر می گردد ۷۸
- طرد چاپلوسان ۸۰
- راه علاج چاپلوسان ۸۱
- الف. خود شناسی مدیران ۸۱
- ب. آسیب شناسی چاپلوسی ۸۲

- ۸۳ ج. نا امید کردن چاپلوس
- ۸۴ علل بیدایش فرهنگ تملق
- ۸۵ عوامل چاپلوسی
- ۸۵ ۱. طمع
- ۸۵ ۲. فقر و بی نیازی
- ۸۶ ۳. بی عدالتی
- ۸۷ ۴. ضعف اراده
- ۸۷ ۵. فرهنگ
- ۸۷ ۶. احساس
- ۸۹ ۷. ضعف و سستی مدیران
- ۹۰ ویژگی های مدیریت
- ۹۱ غفلت ممدوح یا تغافل
- ۹۳ رفاقت و دوستی
- ۹۴ صیانت از بیت المال
- ۹۵ اهمیت توجه به بیت المال
- ۹۶ خیانت اندک هم زیاد است
- ۹۷ زشت ترین خیانت
- ۹۷ هوشیاری در گمان ورزی
- ۹۹ سوء ظن
- ۱۰۱ ارتباط با مردم
- ۱۰۲ سخن مصلح

۱۰۳	برخورد شایسته با همه
۱۰۴	پرهیز از تند خویی
۱۰۶	رعایت حال نیازمندان
۱۱۱	عدالت و مسئولیت
۱۱۴	اهمیت عدالت
۱۱۸	کیفر بی عدالتی
۱۱۹	پرهیز از تکبر
۱۲۰	راههای درمان تکبر
۱۲۱	الف. توجه به خلقت خود
۱۲۲	ب. بی اساس بودن کبر
۱۲۳	ج. فنا پذیری بهانه های کبر
۱۲۴	د. توجه به عظمت آفرینش خدا
۱۲۵	ه. الگو قرار دادن ائمه اطهار (ع)
۱۲۸	و. توجه به آثار کبر
۱۳۰	ز. توجه به زشتی کبر
۱۳۱	ح. توجه به ارزش و جایگاه مومنان
۱۳۲	علت تکبر
۱۳۴	تواضع
۱۳۵	اهمیت تواضع در مدیران
۱۳۶	ثمره تواضع
۱۳۷	نباید موفقیت ها موجب غرور گردد

۱۳۸ اهمیت دادن به شعائر دینی

۱۴۱ غیرت دینی

۱۴۲ خشم برای خدا

۱۴۴ نکته در مدیریت

www.ketab.ir

مقدمه

خداوند برای تحقق این امر، نفس آدمی را زمینه پذیرش خیر و شر قرار داده است آدمی می‌تواند به راه خیر برود و نیکوکار و نیکو سرشت گردد و یا به راه شر برود و بدکار و بد سرشت بشود. قرآن می‌فرماید:

﴿فَأَلَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ۖ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا﴾

خداوند در این آیه می‌فرماید:

زمینه فسق و تقوا را در نفس آدمی قرار دادیم، پس هر کس نفس خود را از زشتی‌ها پاک و دور یارد رستگار خواهد شد و هر کس نفس خود را آلوده به گناه نماید، بدبخت و ربن کار خواهد شد.

انتخاب مسیر درست آسان نیست هر یک از مسیرهای حق و باطل را انگیزه‌هایی است و هر انگیزه‌ای عواملی دارد که آدمی در انتخاب مسیر، همیشه بین این انگیزه‌ها، در مبارزه و کشمکش می‌باشد.

تا کدامین غالب آید در نبرد زین دوگانه تا کدامین برد نرد

از جمله عوامل سوق دهنده به سوی باطل، رفاه، آسایش و قدرت است گرچه افراط و تفریط در هر زمینه‌ای سبب فساد و زشتی‌ها می‌گردد و هم چنین رفاه و آسایش بیش از معمول آدمی را به سوی زشتی‌ها می‌کشد فقر و نداری هم از عوامل گرایش به زشتی‌ها می‌باشد اما در این میان اثر شوم و زشت آسایش و رفاه بیش از حد همراه با قدرت، خیلی سخت‌تر از فقر و نیاز می‌باشد. قرآن می‌فرماید:

﴿لَا تَطْغَىٰ ۖ إِنَّ رَأْيَ اسْتَغْنَىٰ﴾^۱

انسان آن‌گاه که احساس بی‌نیازی و قدرت نمود طغیان می‌کند.

اهمیت توجه به اخلاق مدیران بیشتر از آن جهت است که قدرت و امکانات برای آنان بیش از دیگران فراهم است لذا اگر نیروی بازدارنده‌ای به نام (تقوا) نباشد نفس حیوانی بر آنان چیره گردد خطر انحراف شان بیش از دیگران خواهد بود. علی علیه السلام نیز می‌فرماید:

«الولايات مضامير الرجال»^۲

حکومت و مسئولیت‌ها وسیله آزمایش مردان است.

فرعون‌ها، چنگیزها و هیتلرها از روز اول بد نبوده‌اند اما آن گاه که بر قدرت، رفاه و امکانات دست یافته و در کنار آنها هیچ عامل باز دارنده‌ای قرار نگرفت از طغیان گری و گردن کشی سربرآوردند.

۱. علق (۹۶) آیه ۶.

۲. نهج البلاغه، صبحی صالح، قصار ۴۴۱.